

9/II/1985

EL LENGUATGE

Anem-nos-en

Aquell digué (que la il·lustre concurrència no s'escriuixi): "Ara manquen tres minuts per a les deu. Anem-nos a la pista a presenciar...". Com es pot veure, és una manera de parlar una mica especial, que tendeix a allunyar-se de les formes més normals i més usuals del llenguatge col·loquial, però no pas per substituir-les per unes altres formes més correctes, sinó per unes de més poc habituals, més literàries, i d'un mateix grau de correcció, o bé per unes altres que són del tot inusuals i que, a més, són totalment incorrectes. Això no els priva d'afirmar que el català correcte és dur i poc intel·ligible, que s'estimen més d'utilitzar un llenguatge senzill i planer, encara que comporti algunes incorreccions, que no pas un llenguatge ultracorrecte, acadèmic, i, per tant, encarcerat, artificios i distant. Mare de Déu! ¿Qui no ha dit mai, que el verb *faltar* és un barbarisme, i que cal dir necessàriament, o sistemàticament, *mancar*? I, sobretot (perquè si tant s'entesten a dir sempre *mancar* i prescindir de *faltar*, potser vindrà un moment en què ja serà més habitual l'un que l'altre), ¿on han après a dir *anem-nos* en lloc de *anem*, *anem's-en* o *anem-nos-en*? Vet aquí la qüestió realment greu, la cosa greu de debò.

Qui diu, qui és capaç de dir, davant un micrófon engegat, "Anem-nos a la pista..." és que parla el català traduïnt mot per mot les frases del castellà: "Vámonos a la pista...". Aquesta és l'autèntica calamitat del pobre català oral usat en els mitjans de comunicació: partir del castellà en lloc de partir del català col·loquial, familiar. I pensar que, teòricament, estem tots d'acord, diem les mateixes coses: que cal fer servir un llenguatge senzill i planer, un llenguatge familiar, però alliberat, tant com es pugui, de les impureses i els defectes que l'enlletgeixen. Si diem, habitualment, *Encara falten tres minuts*, ¿quina necessitat tenim de canviar *faltar*, que és una forma ben correcta, per *mancar*? Posats a depurar el nostre llenguatge habitual, val més que substituïm la combinació *anem's-en*, que és admissible però no recomanable, per la solució gramatical i correcta *anem-nos-en* (si no és que es tracta d'una frase en què convé *anem-hi* o *anem a tal lloc*), però el que és innacceptable és precisament *anem-nos*, que no és pas menys artificios que *anem-nos-en*, i que és, a més, totalment incorrecte: com hem dit, un calc literal i servil de l'expressió castellana.

Albert Jané